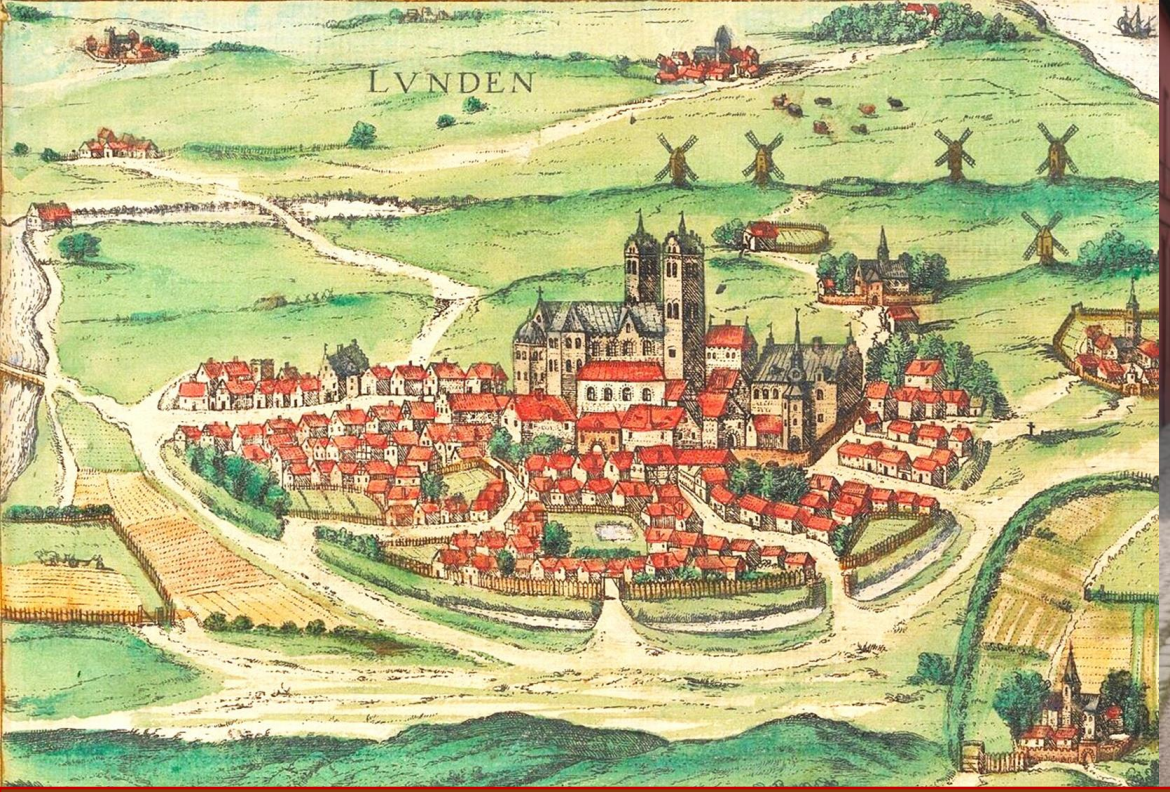

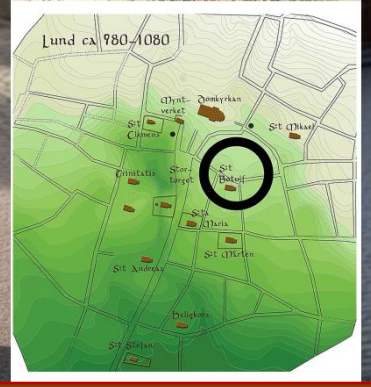

Vilse i den gamla staden Lund

Hitta rätt gata i Lund

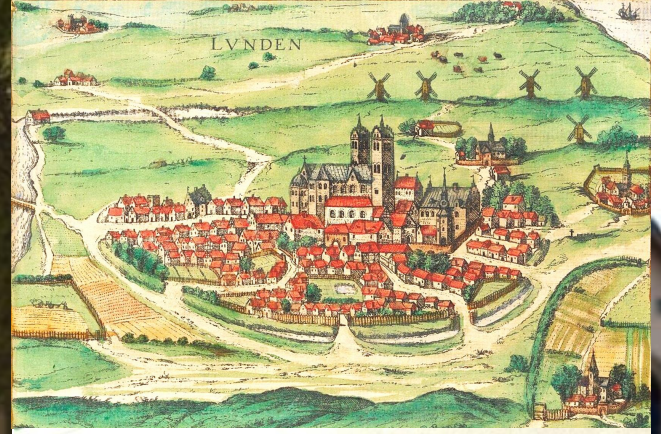
LVNDEN

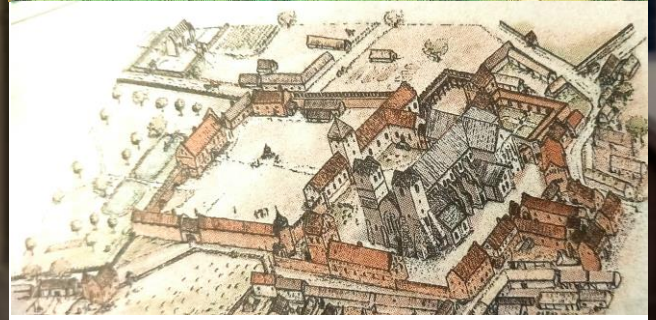

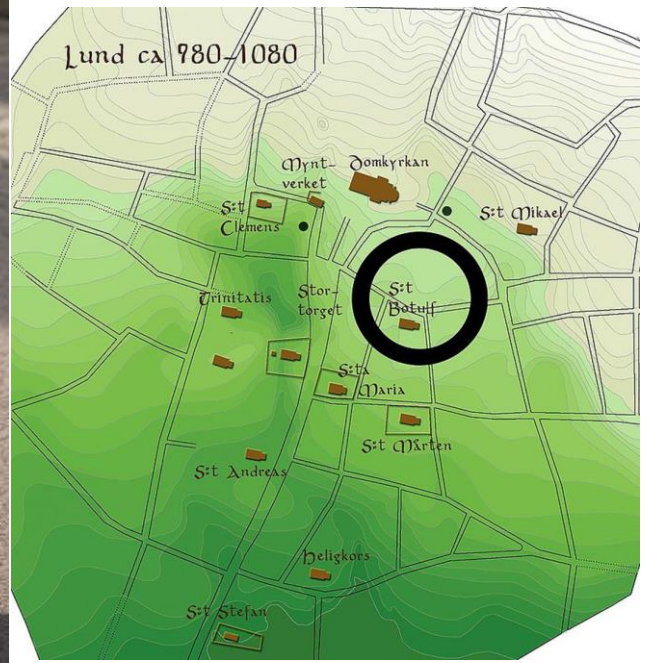
Lund ca 980–1080
Mynt-
verket
Domkyrkan
S:t
Clemens
S:t Mikael
Trinitatis
Stor-
torget
S:t
Botulf
S:t
Maria
S:t Mårten
S:t Andreas
Heligkors
S:t Stefan

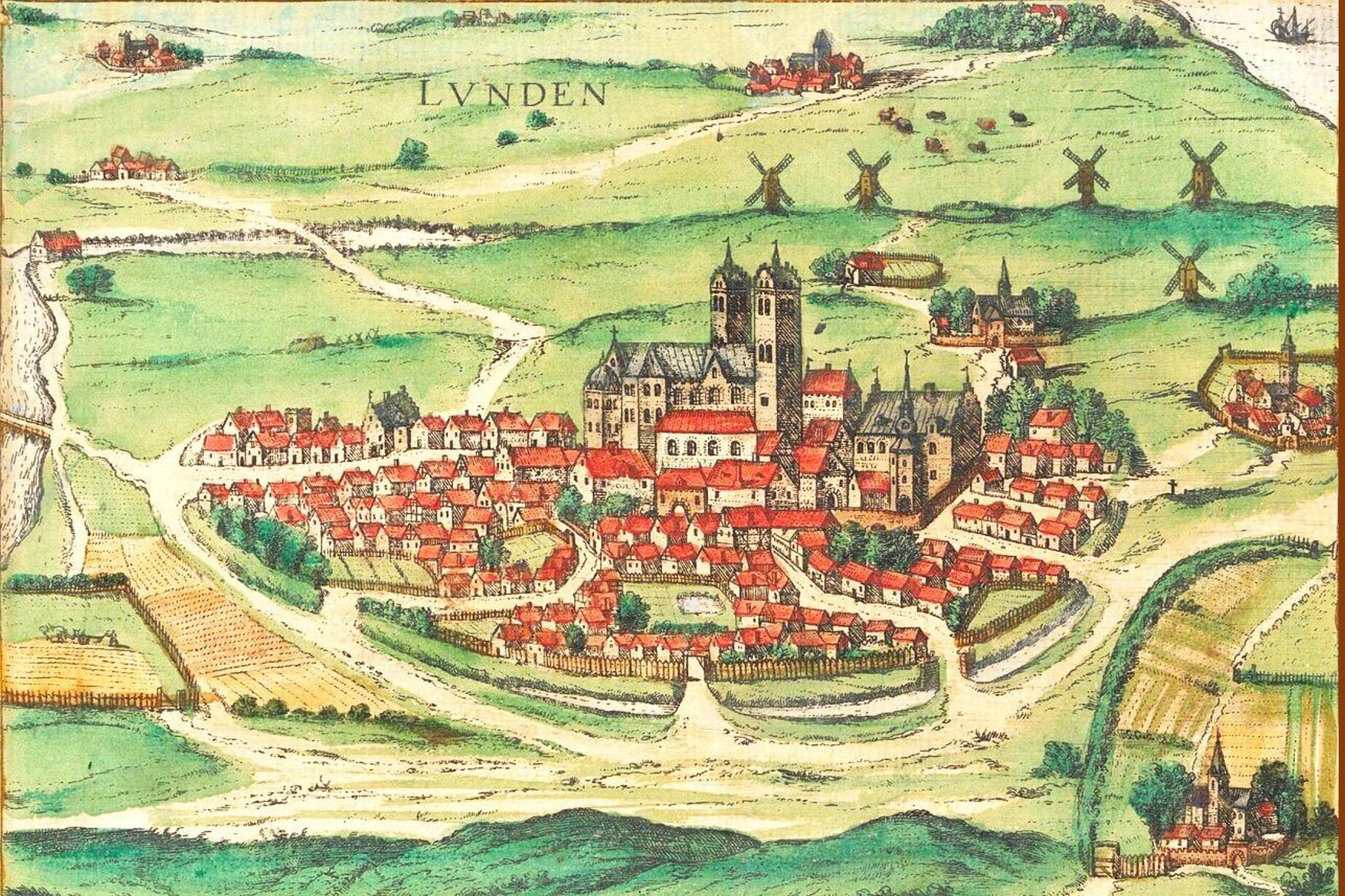
LVNDEN

Lund på 1530 talet en ny modell (skall gjutas i brons)

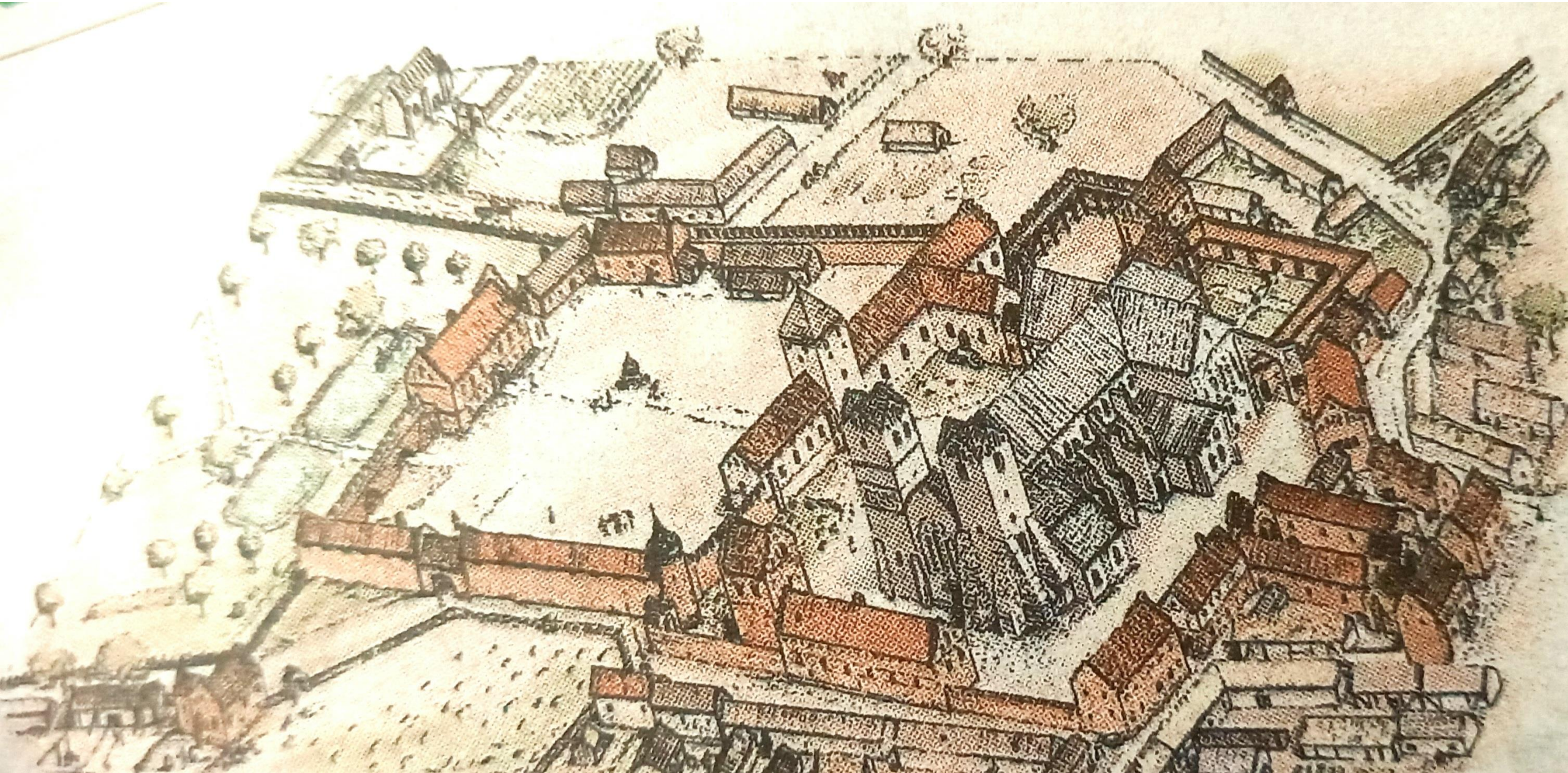

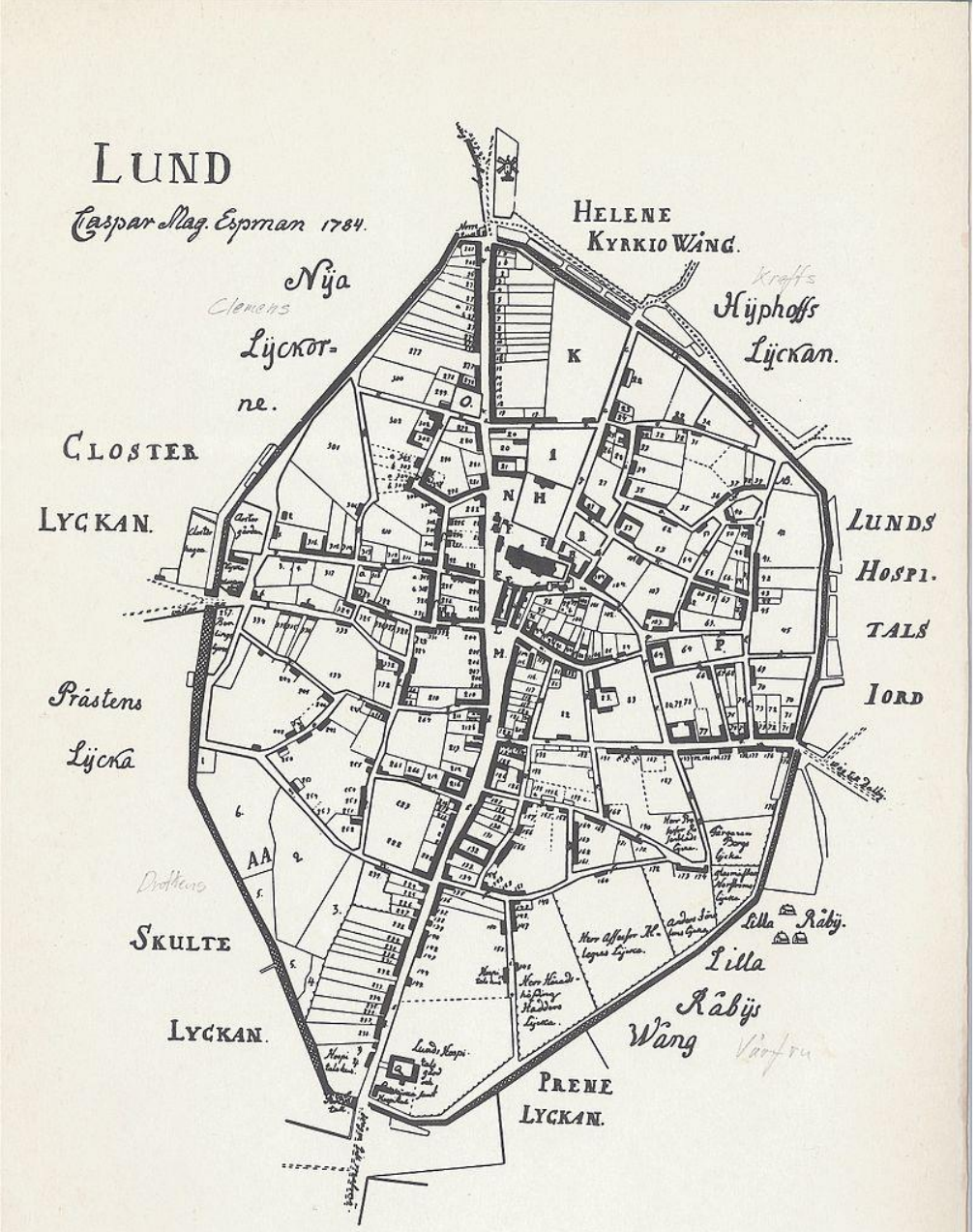

Karta över Lund, upprättad 1784 av Caspar Mag. Espman på grundval av en uppmätning av Jean Bergman 1704.

Kaspar Magnus Espmans karta över Lund från 1784.

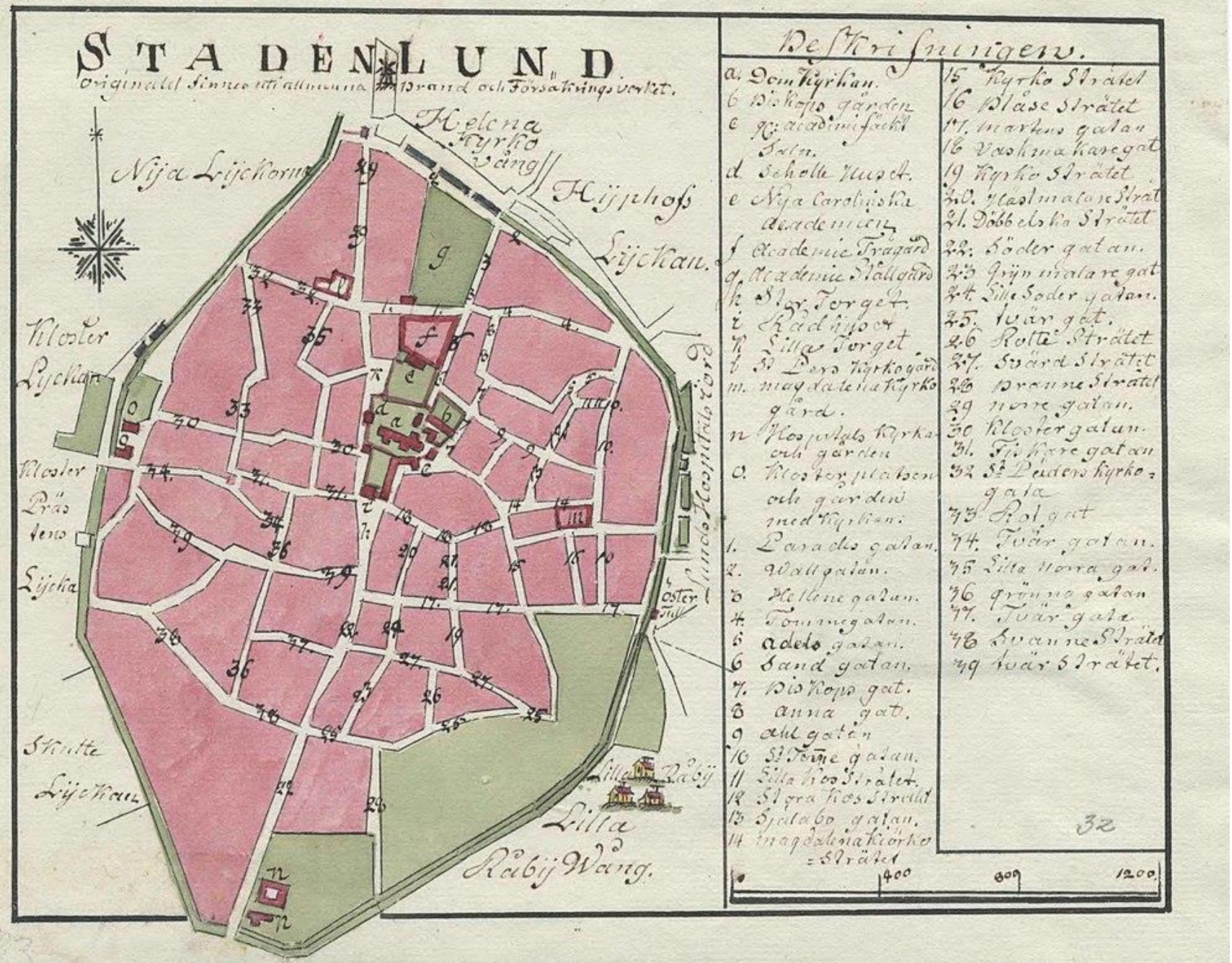

Karta över Lund från 1790-talet

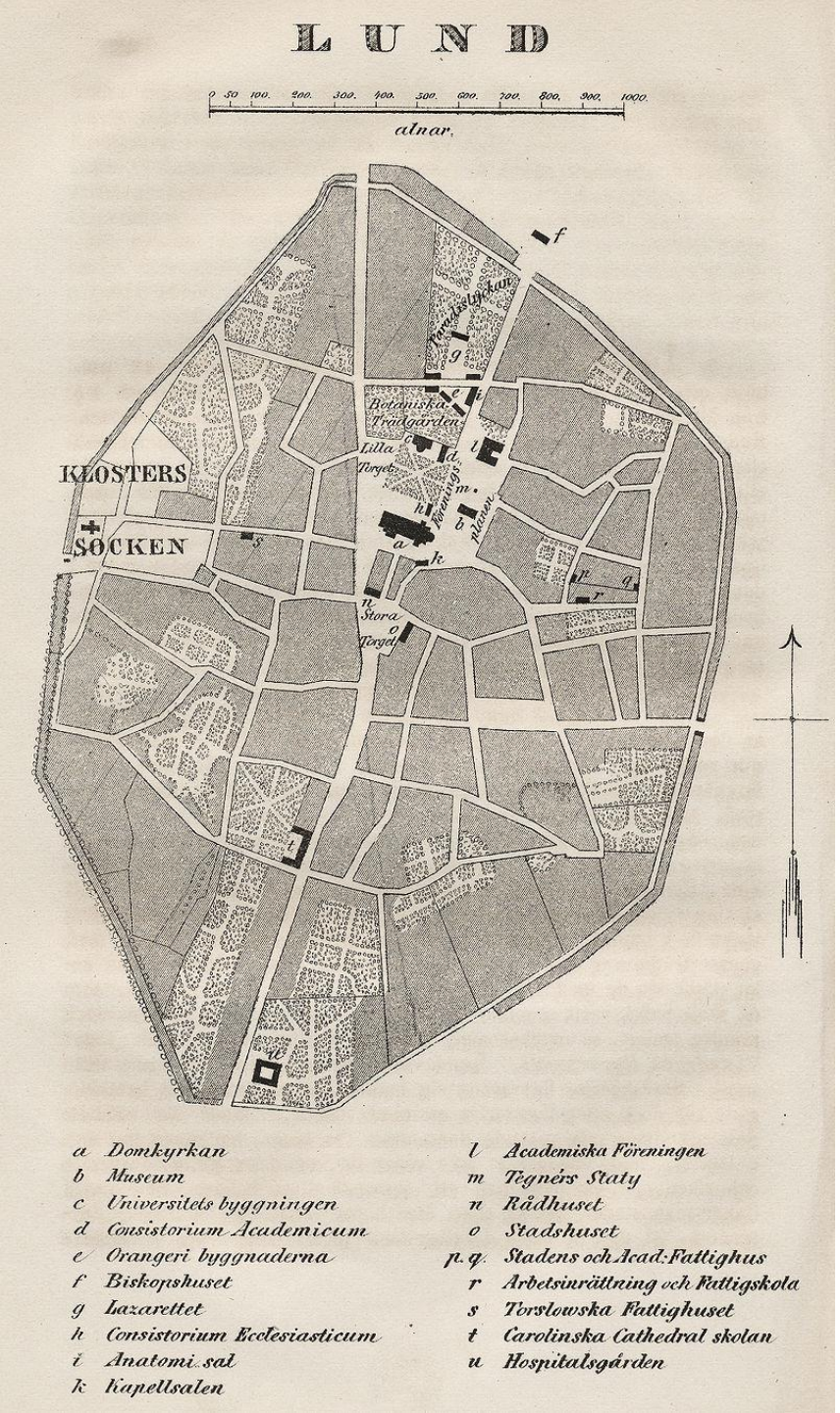

Lund på 1850-talet

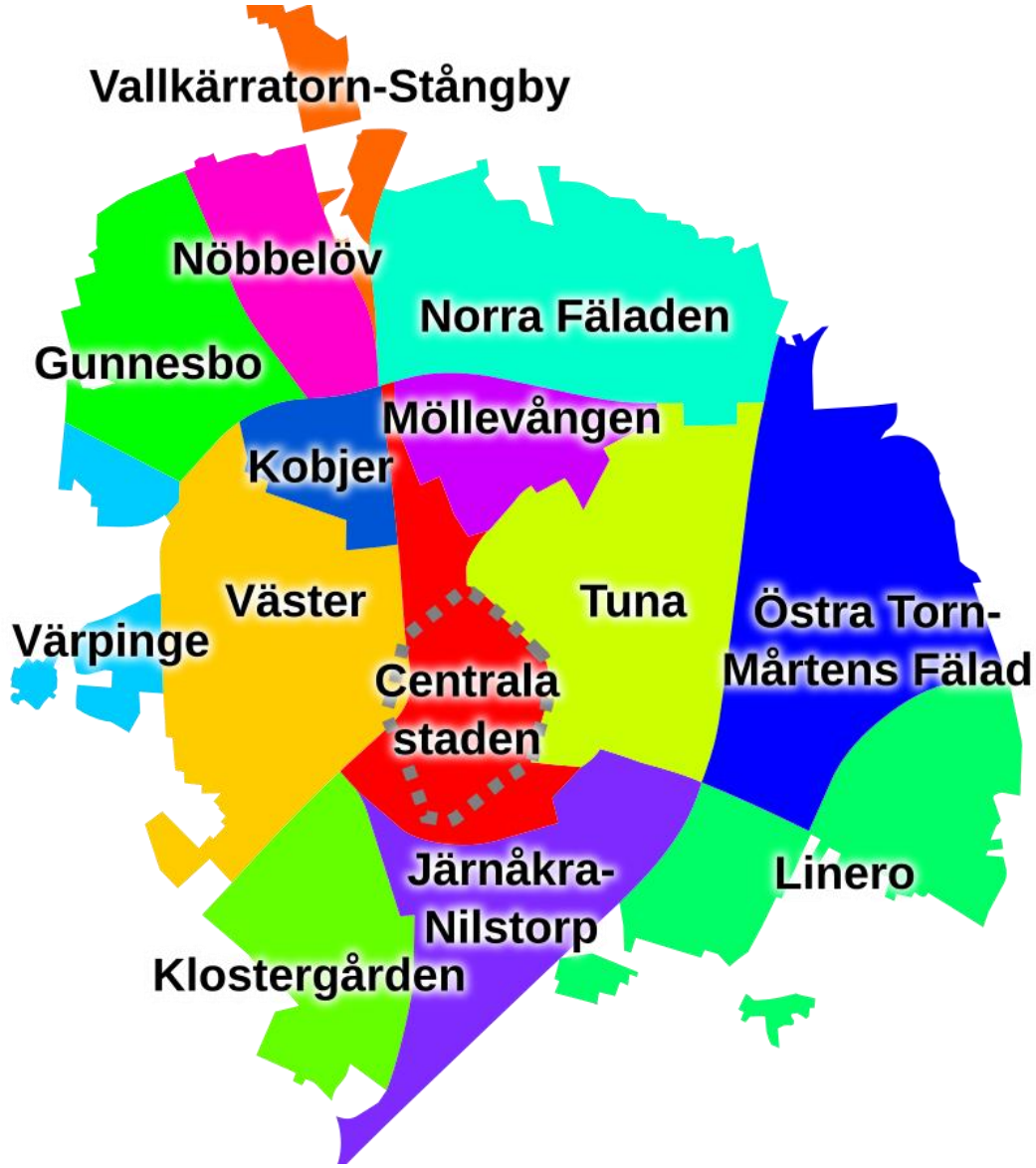

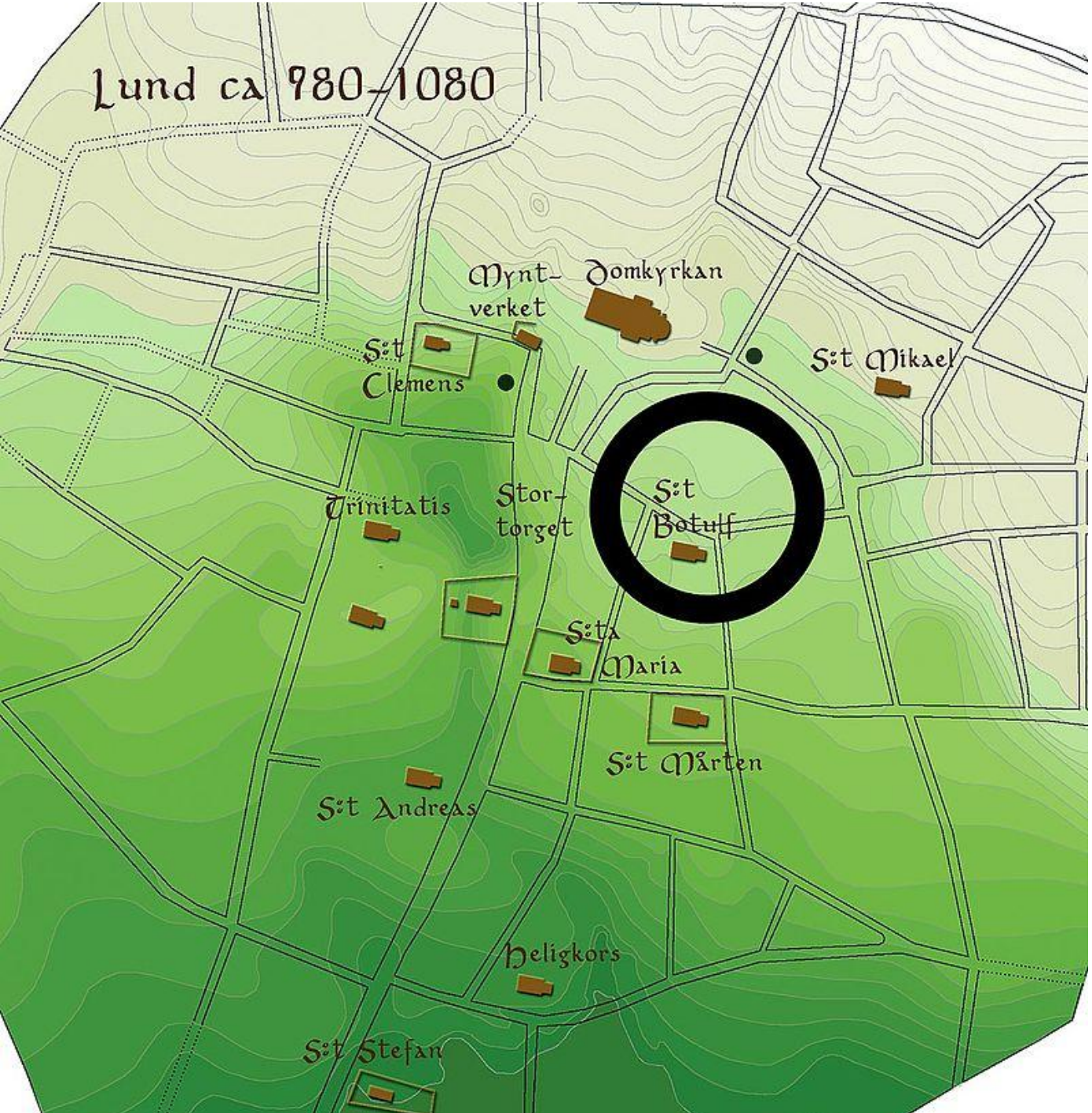

Lund 980 - 1080

Norrtull
Norra Vallgatan
Allhelgona kyrkogata
Biskopsgatan
Sankt Laurentiigatan
Bredgatan
Sankt Peter
Paradis
Clemens torget
Clemenstorget
Sankt Petri kyrkogata
Sandgatan
Thomander
Paradisgatan
Tornegapsgatan
Bytare-backen
Bytaregatan
Winstrup
Winstrupsgatan
Universitetet
Glädjen
Kulturen
Sankt Annegatan
Bangatan
Carl Holmberg
Gråbrödersgatan
Kyrkogatan
Lundagård
Städet
Studenten
Kloster-kyrkan
Klostergatan
Altona
Historiska museet
Tegnér
Stora Algatan
Sankt Thomas
Sankt Jakob
Apotek-aren
Sankt Laurentius
Sankt Mikael
Sigrid
Lilla Algatan
Själ-bodarna
Ahgardsgatan
Agardh
Gasverket Armaturen
Västertull
Fiskaren
Lilla Fiskaregatan
Stora Fiskaregatan
Svartbröder
Klarasgatan
Maria Magle
Magle Stora Kyrkogata
Myntet
Sankt Clemens
Sankt Botulf
Magle Lilla kyrkogata
Blekhagen
Garvaren
Östra Vallgatan
Rosengården
Nygatan
Västergatan
Sankt Måns
Stålbrogatan
Kattesund
Döbeln
Laboratoriegatan
Stora Tornegatan
Ban-mästaren
Sankt Månsgatan
Maria Minor
Salu-hallen
Mårtenstorget
Brunius
Grönegatan
Färgaren
Östra Mårtensgatan
Billegården
Glam-beck
Sankt Mårten
Galten
Östertull
Lilla Tvärgatan
Svanegatan
Katedral-skolan
Murgrönan
Lilla Södergatan
Gryn-malaren
Svarv-aren
Toppen
Bagaren
Svanelyckan
Stora Tvärgatan
Trädgårdsgatan
Träd-gården
Ugglan
Gyllenkrok
Gärdet
Rep-slagaren
Prinsenegatan
Korsgatan
Stora Södergatan
Täppan
Ängen
Ripa
Bommen
Gernandska
Ivckan
Södertull
Tullgatan
Hospitals-trädgården
Södra Esplanaden
Södra Esplanaden

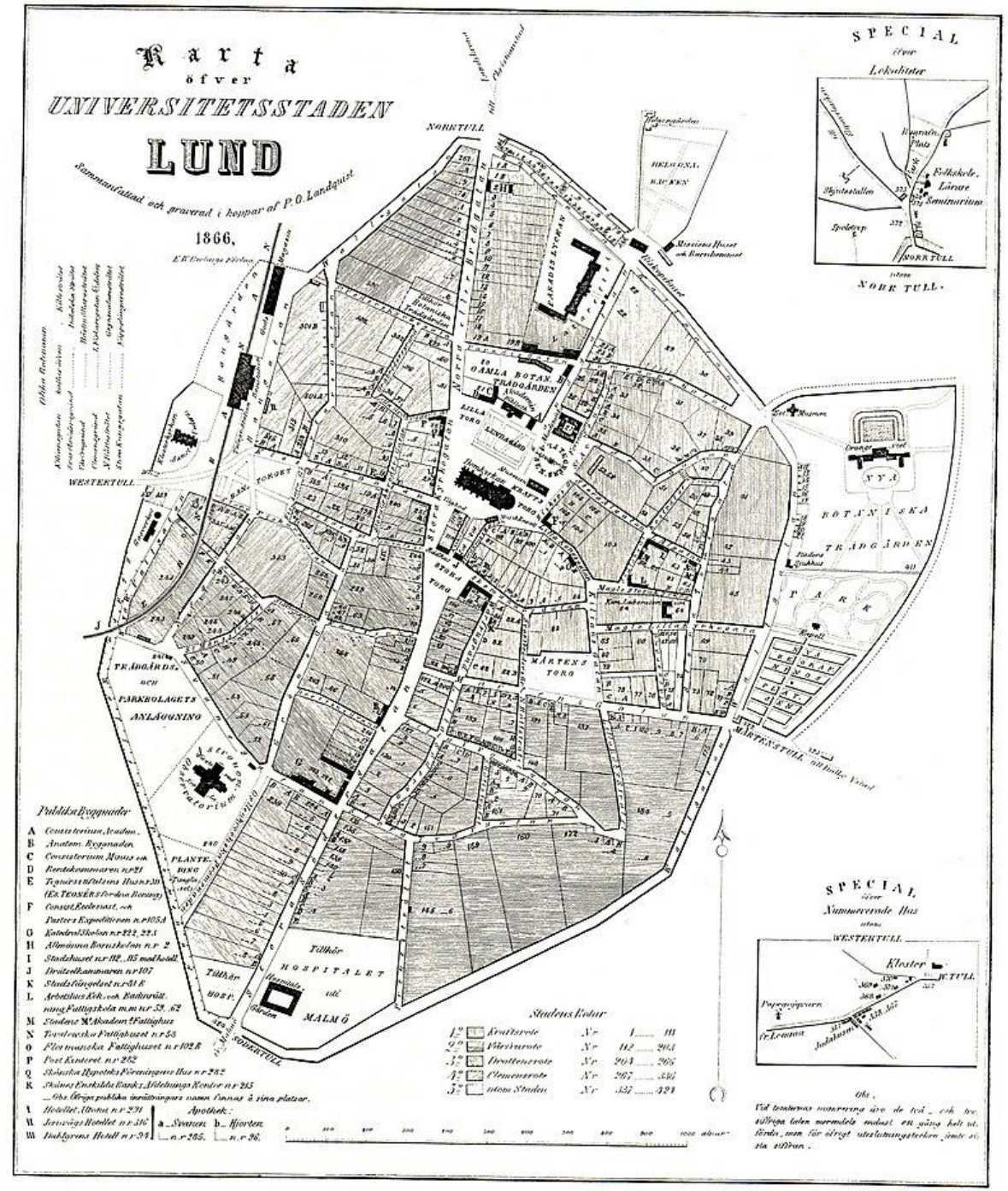
Karta
öfver
UNIVERSITETSSTADEN
LUND
Sammanfattad och gravrad i koppar af P.O. Landquist
1866.
SPECIAL
öfver
Lokaliteter
NORRTULL
SPECIAL
öfver
Nummerrörande Hus
uti
WESTERTULL
Kloster
N:TULL
Ofv.
Vid tecknens numrering äfve de två, och tre
tillhöra talen nemnedels endast en gång hel ut-
förda, men för öfrigt utelemnagterken jemte ei
ofta tillfinn.

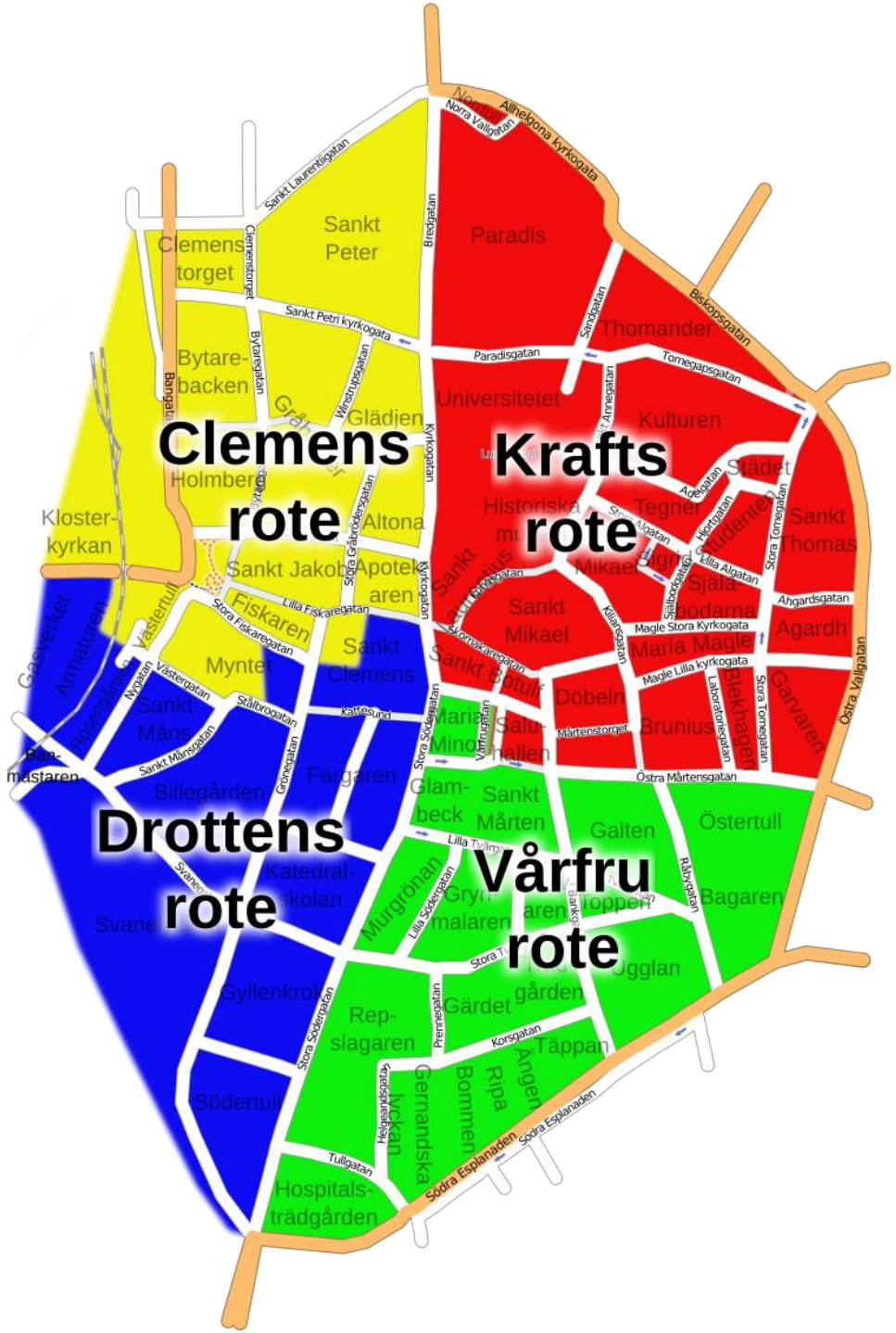

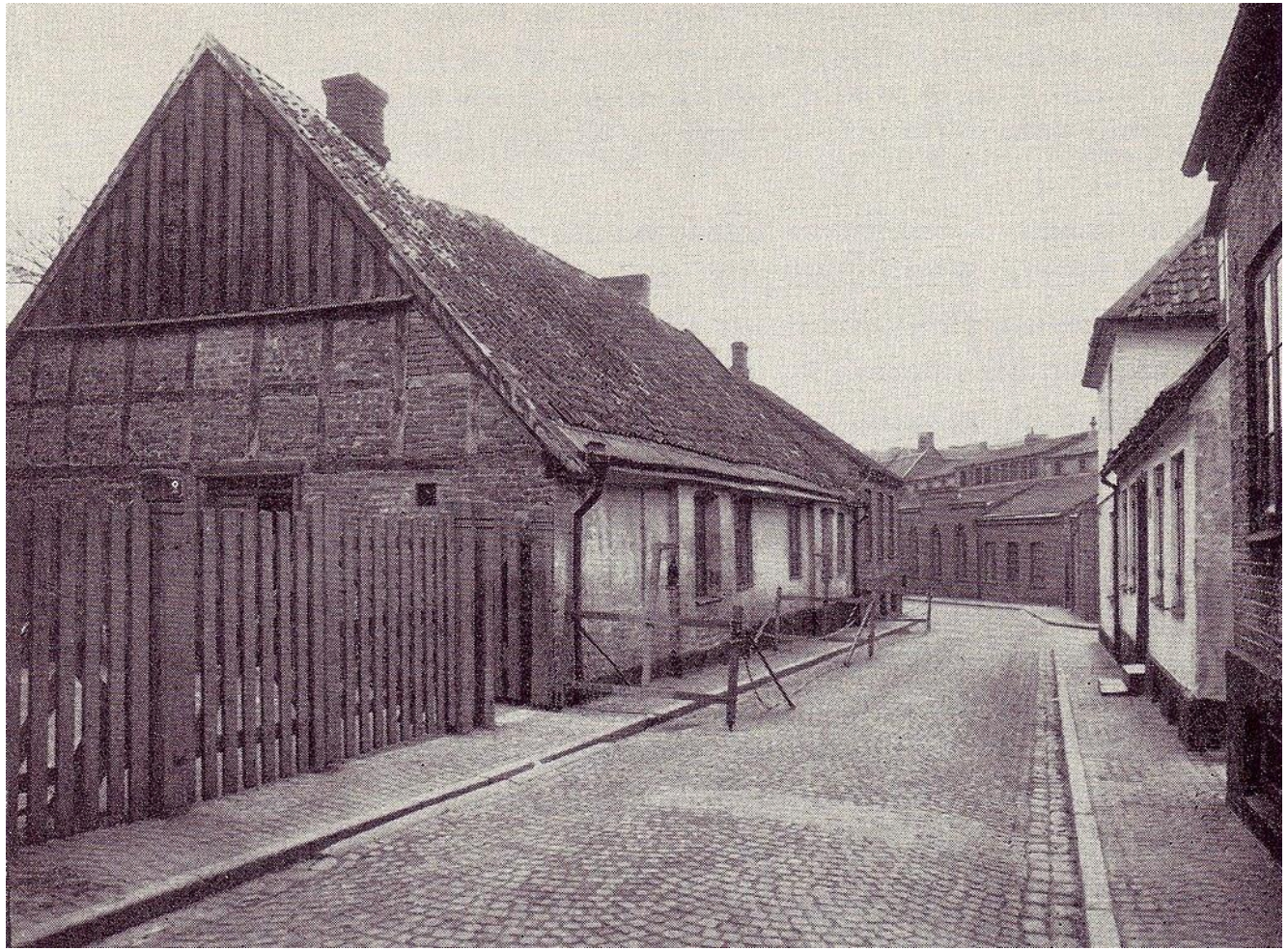

Södra Kosträtet i Lund, numera Själbodgatan, år 1861

4 Rotar

Lunds stadskärna kan delas upp fyra rotar: Krafts, Vårfru, Clemens och Drottens. Dessa omfattar ungefär varsin fjärdedel av stadskärnan. Följande gator kan sägas utgöra gränser mellan rotarna:

Bredgatan och Kyrkogatan mellan Clemens och Krafts rotar.
Stora Södergatan mellan Drottens och Vårfru rotar.
Östra och Västra Mårtensgatan mellan Krafts och Vårfru rotar.
Gränsen mellan Clemens och Drottens rotar är ojämnare.

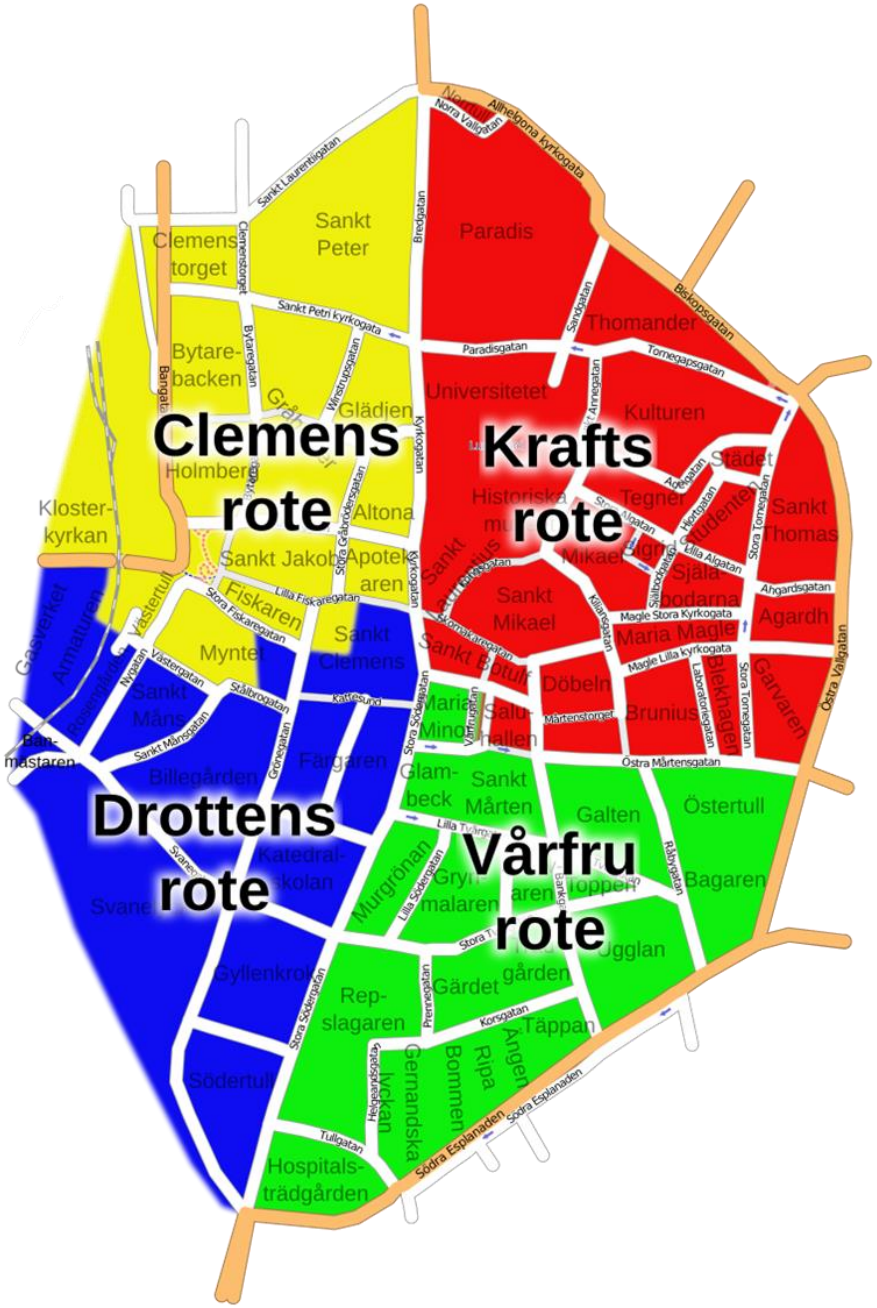

Jo, jag tror att jag är helt vilse i Lund Alla dessa Gatunamn?

Clemens rote

Bredgatan går från Lunds norra gräns och möter ***Kyrkogatan*** efter korsningen ***Sankt Petri kyrkogata-Paradisgatan***.

Bangatan går från övergången vid ***Trollebergsvägen***, längs med järnvägsspåret fram till ***Clemenstorget.***

Bytaregatan från ***Bantorget*** till ***Clemenstorget.***

Clemensgatan var det forna namnet på ***Lilla Fiskaregatans*** östligaste del.

Lilla Gråbrödersgatan mindre gata som går från ***Kyrkogatan*** till ***Winstrupsgatan.***

Lilla Fiskaregatan är en affärsgata som går mellan ***Stortorget*** och ***Bantorget.*** Dess östra del kallades tidigare ***Clemensgatan.***

Klostergatan är en affärsgata mellan domkyrkan och ***Bantorget***. Gatan kallades från omkring 1890, särskilt bland studenter och skolungdomar, även "Bullis" (bildat av boulevard, trots att gatan ej haft trädplantering). Benämningen föll efter 1940-talet alltmer ur bruk.

Knut den Stores gata tillkom 1956 som en förbindelselänk mellan ***Bytaregatan och Bangatan***. Sträckningen omgestaltades senare till ett gångstråk och har sedermera (efter 1981) erhållit namnet ***Knut den Stores torg***. Omkring 1990 fick gatans fortsättning med sträckningen ***Bytaregatan - Lilla Gråbrödersgatan namnet Knut den Stores gata.*** Detta tidigare namnlösa gångstråk kallades sedan gammalt på studentslang ***"Svarta havet".*** Benämningen uppges ha uppkommit på eftersom den inte var någon gata, därför ej stenlagd och endast bestående av nedtrampad kolsvart jord. Passagen anordnades sannolikt i samband med tillkomsten av elverkets södra del 1927, medan det tidigare var möjligt att passera genom porten till Ohmska studentkasernen ("Omberg") vid ***Winstrupsgatan ned till Bytaregatan*** (enligt Ingers revs dock kasernen först 1933

Kyrkogatan utgör en del av huvudgatan i Lund, d.v.s. sträckningen ***Bredgatan-Kyrkogatan-Stora Södergatan.Sankt Petri kyrkogata*** går från ***Bredgatan*** och universitetshuset till **Clemenstorget**. ***Stora Gråbrödersgatan*** är en gata som går från ***Lilla Fiskaregatan*** till Lilla ***Gråbrödersgatan. Winstrupsgatan*** är en mindre gata som går mellan ***Sankt Petri kyrkogata och Lilla Gråbrödersgatan***. Tidigare kallades gatan ***Gråbröders gränd.***

Drottens rote

Drottensgatan, gata mellan ***Stora Södergatan och Grönegatan***. Gatan är ganska ny, tidigare låg Sankt Andreas kyrka (riven i och med reformationen 1536) där gatan mynnar ut i ***Stora Södergatan.*** ***Grönegatan,*** börjar vid ***Svanegatan*** och fortsätter ända fram till ***Lilla Fiskaregatan***; går bland annat förbi Kvarteret Billegården. ***Gyllenkroks allé,*** gata anlagd i början av 1900-talet precis öster om allén ***Gyllenkrokska promenaden***. Den började då vid **Svanegatan** och fortsatte fram till stadsvallen. På 1930-talet lät man gatan fortsätta ända ner till Södertull. Gatan är uppkallad efter Axel Gustaf Gyllenkrok och hette ***Gösta Gyllenkroksgatan*** fram till 1923 när nuvarande namn antogs.Kattesund är en gågata mellan ***Stora Södergatan och Grönegatan.*** Gatan kallades fram till 1920-talet ***Kattsundsgatan.*** Gatan är tämligen ny, den kom inte till förrän kyrkan S:t Drotten revs 1536. Magnus Stenbocksgatan, gata mellan ***Stora Södergatan och Gyllenkroks allé***. Kom till under början av 1900-talet och bebyggdes snabbt med jugendhus. ***Nygatan*** (delvis i Clemens rote), går från ***Svanegatan till Bantorget***. Anlades 1862. ***Sankt Månsgatan börjar vid Stålbrogatan*** och slutar vid ***Svanegatan***. Gatan år uppkallad efter Sankt Magnus, på danska Sankt Mogens, senare försvenskat till Sankt Måns.

Staffans gränd, en mindre, bredare genomfartsgata som går genom kvarteret Färgaren från Kattesund ner till Katedralskolan. Gatan kom till under 1950-talet (namnet föreslogs 1952) som en återvändsgränd söderut från Kattesund och förlängdes under 1980-talet ned till ***Drottensgatan.*** Varuhuset Åhléns ligger ut mot gatan. ***Stora Fiskaregatan*** (delvis i Clemens rote), mindre gata mellan ***Grönegatan och Bantorget. Stålbrogatan*** är en liten gata som går från ***Grönegatan***, där den i en klurig korsning möter ***Kattesund,*** innan den övergår i Sankt Månsgatan. Tidigare även kallad ***Stålbergsgatan.Svanegatan*** är en längre gata som börjar vid ***Stora Södergatan*** och fortsätter ända fram till järnvägen där den övergår till att bli ***Svanevägen.Västergatan*** börjar vid ***Sankt Månsgatan*** och fortsätter sedan fram till järnvägsspåret. På äldre kartor går den även över järnvägen fram till gasverket. Kvarteret Billegården ligger mellan ***Svanegatan, Grönegatan, Sankt Månsgatan och Stålbrogatan.*** I sydöstra delen av kvarteret låg fram till medeltiden Lilla Sankt Peters kyrka och kyrkogård. Arkeologiska undersökningar har genomförts i området, vilka visar att området var bebyggt redan under 1100-talet. Från tiden före 1800 finns dock ingen bebyggelse bevarad och större delen av byggnadsbeståndet härrör från 1800-talet.

Vårfru rote

Bankgatan är en gata som går från ***Mårtenstorget till Lilla Tvärgatan***, senare utvidgad ända ner till ***Södra Esplanaden***. Dess norra del hette tidigare ***Norra Råttsträtet***. Det gamla namnet försvann tillsammans med namnet ***Södra Råttsträtet*** under 1870-talet, troligen eftersom det ansågs opassande och ansågs knappast gynna gatan. Före gatans utläggning var den sydligaste delen tänkt att heta ***Östergatan***, som kontrast till ***Västergatan*** i västligaste delen av Drottens rote - men detta namn användes aldrig och kommer troligtvis inte att införas.***Grynmalaregatan går mellan Stora och Lilla Tvärgatan***. Tidigare kallad ***Södra Råttsträtet***. Det gamla namnet försvann tillsammans med namnet ***Norra Råttsträtet*** under 1870-talet, troligen eftersom det ansågs opassande och ansågs knappast gynna gatan.***Helgeandsgatan*** är en nyare gata som går mellan ***Tullgatan och Prennegatan.*** Det tidigare namnet var **Repslagaregatan**, men detta byttes bara något år efter gatans utläggning.

Hospitalsgatan är en liten parallellgata i Nöden, som går mellan ***Korsgatan och Södra Esplanaden***.

Korsgatan är en gata som korsar Nöden i öst-västlig riktning från ***Prennegatan*** till nuvarande ***Bankgatan.***

Lilla Södergatan löper parallellt med ***Stora Södergatan*** från ***Stora Tvärgatan till Västra Mårtensgatan.***

Lilla Tvärgatan börjar vid ***Stora Södergatan*** och för att sedan mynna ut vid ***Råbygatan*** tillsammans med ***Stora Tvärgatan.***

Mariagatan är en liten parallellgata i Nöden som går mellan ***Korsgatan och Södra Esplanaden***.

Prennegatan är en gata som går mellan ***Södra Esplanaden*** och ***Stora Tvärgata*** och som utgör Nödens västra gräns. Till skillnad från de övriga gatorna i ***Nöden är Prennegatan äldre***, om än lika gammal som de medeltida gatorna i Lunds stadskärna. Öster om gatan låg före ***Nöden Ripas äng.***

Råbygatan börjar vid Mårtenstorget och fortsätter sedan söderut fram till ***Södra Esplanaden.***

Skolgatan är en gata som går från ***Råbygatan*** och Vårfruskolan, förbi ***Östra Vallgatan fram till Arkivgatan***. Lades ut i början av 1900-talet. ***Stora Södergatan*** är en del av den gamla landsvägen söderut mot Trelleborg. Den börjar vid ***Stortorget*** och löper ner till Lunds stadskärnas södra gräns vid tidigare Söderport.Gatan har, beträffande den del där ***Stortorget*** börjar i söder och upp till där ***Kyrkogatan*** idag ansluter, ***kallats Torggatan.***

Stora Tvärgatan börjar vid ***Stora Södergatan där Svanegatan*** slutar och fortsätter sedan fram till ***Råbygatan.***

Trädgårdsgatan är en gata i Nöden som går mellan ***Stora Tvärgatan*** och ***Södra Esplanaden***. ***Tullgatan*** är en liten gata mellan ***Södra Esplanaden*** och ***Stora Södergatan***. Skapades 1929. ***Östergatan*** var det tidigare namnet på Bankgatans sydligaste del.

Krafts rote

Agardhsgatan är en nyare gata mellan ***Stora Tomegatan*** och ***Östra Vallgatan***. Kom till 1930.

Botulfsgatan börjar vid ***Stora Södergatan***, korsar ***Vårfrugatan*** och fortsätter mot ***Mårtenstorget***. Gatan lades inte ut förrän 1932-1935 och är en av de nyaste gatorna i Lunds stadskärna.

Kiliansgatan, längre gata som ansluter ***Mårtenstorget*** och domkyrkan. Den nordligaste delen hade tidigare namnet ***Lilla Kungsgatan.***

Kungsgatan, mindre gata som går mellan ***Stortorget*** och domkyrkan. När ***Lilla Kungsgatan*** fanns kallades denna ***Stora Kungsgatan.*** I gammalt studentspråk kallades gatan ***"Käppslängaregränd" eller "Käppslängaresträtet"***

Laboratoriegatan går mellan Östra Mårtensgatan och Magle lilla kyrkogata. Tidigare kallad Blåsegränd.

Magle Lilla kyrkogata går från Östra Vallgatan till Kiliansgatan.

Norra Vallgatan, liten gata mellan ***Bredgatan*** och ***Allhelgona kyrkogata***. Gick tidigare från ***Bredgatan*** ända fram till ***Biskopsgatan.***

Skomakargatan går mellan ***Kiliansgatan och Stortorget***. Dess västra del har sedermera blivit gågata.

Svartbrödersgatan är en gata som går mellan ***Mårtenstorget/Botulfsgatan och Skomakaregatan***. Tidigare kallad ***Döbelska strätet***.

Vårfrugatan är en liten gata som går mellan *Skomakargatan* och **Västra Mårtensgatan**. Dess norra sida utgörs numera av en gränd mellan två byggnader, medan dess södra del är en del av ***Botulfsplatsen.*** Har tidigare kallats **Hästmöllaregatan eller Hästmöllaresträtet.**

Adelgatan börjar vid ***Sankt Annegatan*** och AF-borgen, löper en bit, svänger upp vid Östgöta nation och passerar sedan *Lilla Tomegatan* till höger för att sluta vid ***Stora Tomegatan***. Bebyggelsen på ***Adelgatan*** är främst äldre låga hus som är tätt byggda. Tidigare har gatan kallats ***Adelsgatan.***

Hjortgatan sträcker sig från ***Lilla Tomegatan till Stora Algatan/Lilla Algatan***. Gatan kallades tillsammans med ***Lilla Tomegatan för Norra Kosträtet*** ända fram till 1860-talet.

Lilla Tomegatansträcker sig från Hjortgatan till Adelgatan. Gatan är mycket gammal och härstammar från medeltiden. ***Lilla Tomegatan*** har även tidigare varit en benämning på ***Adelgatans*** rakare, sydvästligare del - medan den nordöstligare, svängande delen kallats ***Adelsgatan.***

Magle Stora kyrkogata är en gata som löper parallellt med ***Magle Lilla kyrkogata från Stora Tomegatan till Kiliansgatan.***

Paradisgatan härstammar från 900-talet och vid gatan finns gårdar som Wickmanska gården och universitetet. Fram till gatan sträckte sig fram till 1678 ***Ljusa gatan***, en fram till samma år levande, lundensisk, medeltida/vikingatida gata, som samma år, efter branden den 11 augusti 1678, införlivades i ***Paradislyckan*** österom gatan - och ***Sandgatan*** härstammar från 900-talet. Den nordligaste gatan har tidigare kallats ***Helenesträtet.***

Sankt Annegatan ligger nära Lunds domkyrka och är troligtvis ungefär lika gammal som Lund som stad (d.v.s. slutet på 900-talet).

Själbodgatan utgör fortsättningen på Hjortgatan. Kallades tidigare ***Södra Kosträtet.***

Stora Tomegatan är en gata i Lund. Gatan är en av Lunds äldsta. *Tomegatorna* har fått sina namn efter närbelägna S:t Tomas kyrka (riven i samband med danska reformationen 1536).

Tomegapsgatan härstammar från när staden byggdes omkring 990 och utgjorde i forna dagar ett stort gap i Lunds norra stadsvall. Gatan sträcker sig från Sandgatan till ***Stora Tomegatan. Tomegapsgatan*** tillkom som gata ungefär när Lund grundades som stad. Den fick sitt namn efter Sanct Tomæ Gap; Sankt Tomas öppning i stadsvallen.

Stora Sigridsgatan och Lilla Sigridsgatan är två kullerstensbelagda smågator som går mellan ***Stora Algatan och Själbodgatan.*** Båda gator lades ut 1875. I själva verken kan gatunamnen på dessa två gator tes aningen felaktiga, då ***Lilla Sigridsgatan*** inte är mindre eller kortare än ***Stora Sigridsgatan.***

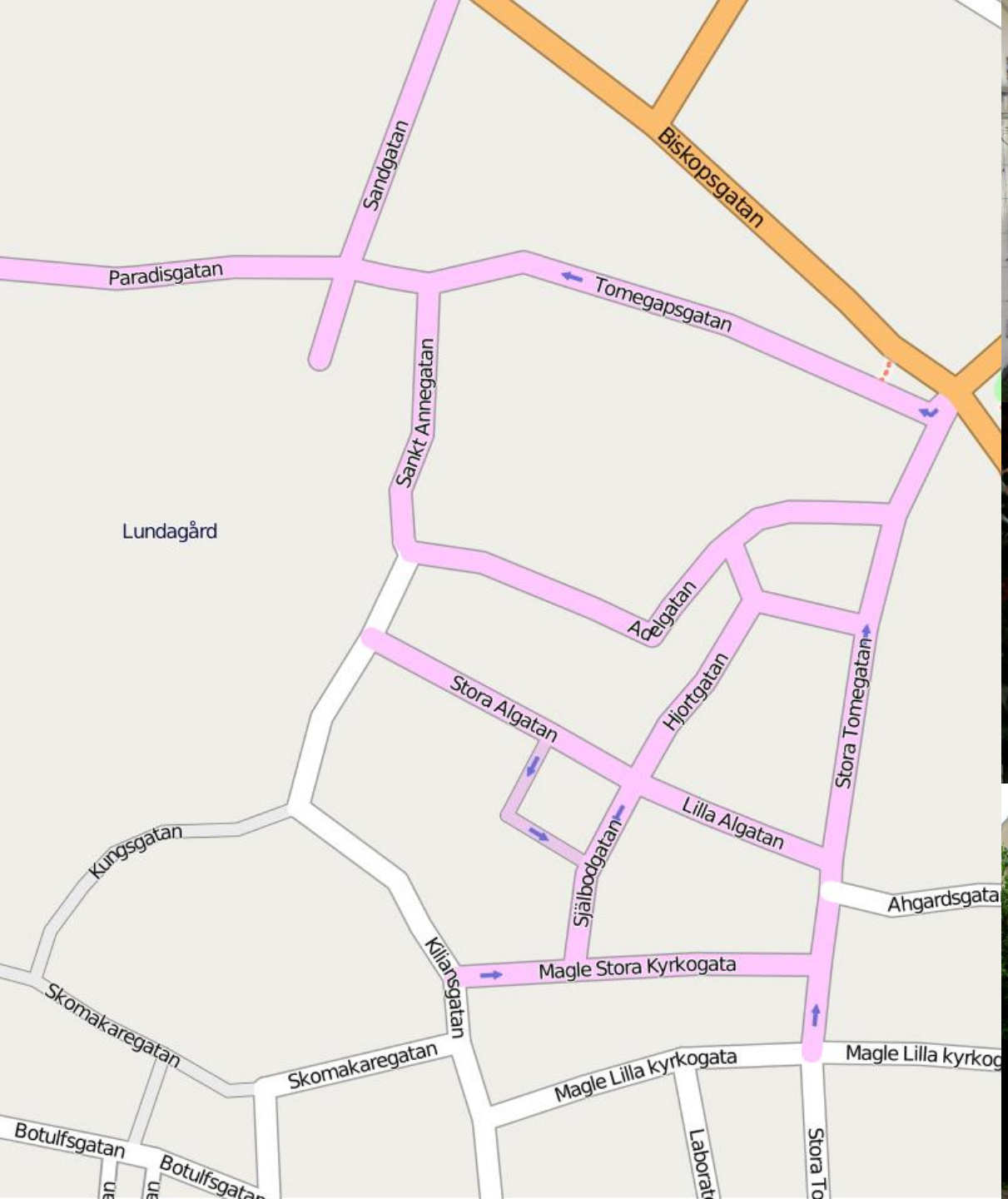
Biskopsgatan
Sandgatan
Paradisgatan
Tomegapsgatan
Sankt Annegatan
Lundagård
Adelgatan
Stora Algatan
Hjortgatan
Stora Tomegatan
Lilla Algatan
Själbodgatan
Kungsgatan
Ahgardsgata
Kiliansgatan
Magle Stora Kyrkogata
Skomakaregatan
Skomakaregatan
Magle Lilla kyrkogata
Magle Lilla kyrkog
Botulfsgatan
Botulfsgatan
Stora To

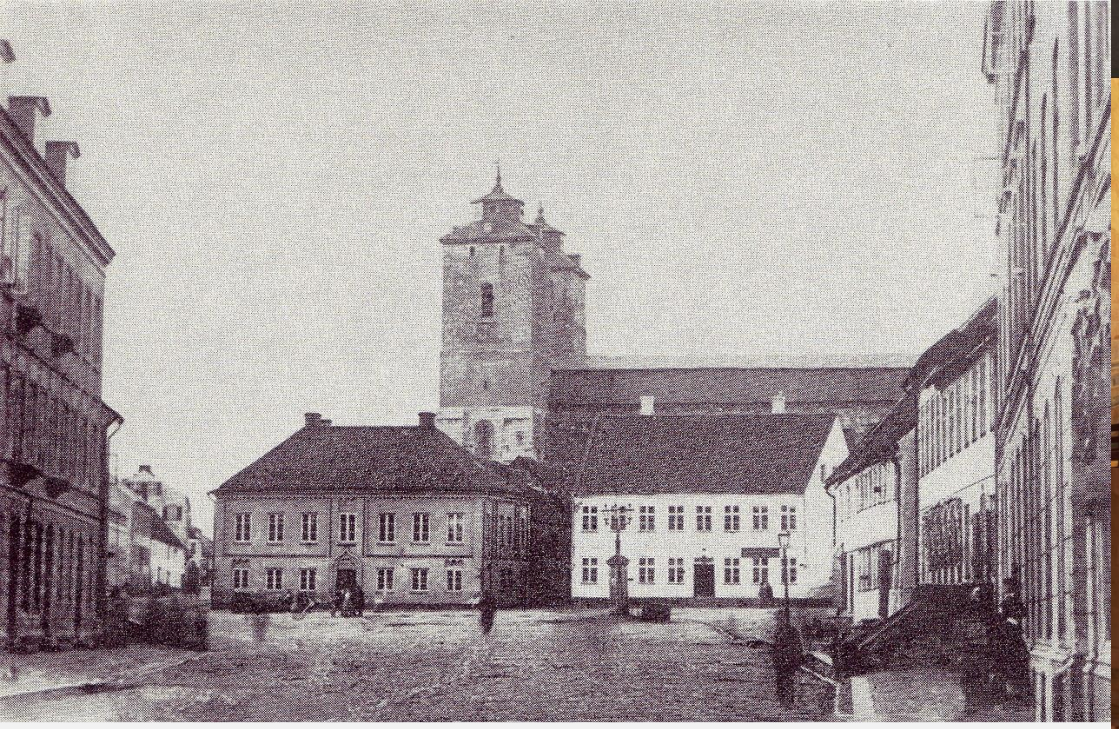

Stortorget i Lund under 1860-talet - innan Lilla Kyrkogatan blev bortsanerad (gatan är den smala gränd som går upp mot Domkyrkan). Byggnaden väster om denna är gamla rådhuset, uppfört 1841 och rivet 1913. På bilden syns även Domkyrkans gamla, medeltida torn.

Altarskåpet

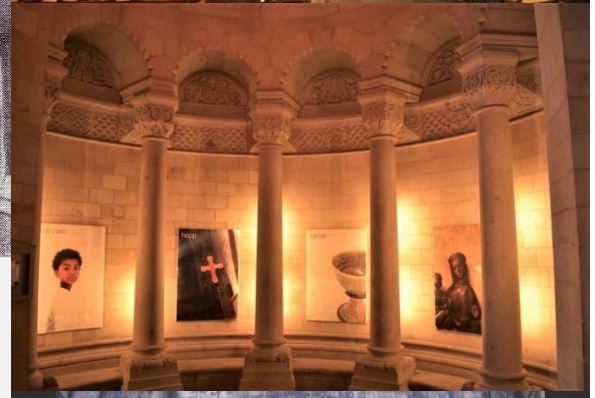

Ser ut som att Danmark åter-tagit Lund? Svenskt år 1658

Lunds domkyrka under 1860-talet, innan tornen revs.